

פתיחה לפרק "אלו נערוות"

וְכִי־יִפְתָּה אִישׁ בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־אֲרָשָׁה וְשָׁכַב עִמָּה מִהַר יִמְהַרְנָה לוֹ
לְאִשָּׁה. אִם־מֵאֵן יִמְאֵן אָבִיהָ לְתַתָּה לוֹ כֶּסֶף יִשְׁקַל כְּמֹהַר הַבְּתוּלָה.

(שמות כב, טו-טז)

כִּי־יִמְצָא אִישׁ נַעַר בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־אֲרָשָׁה וְתִפְשֶׂה וְשָׁכַב עִמָּה וְנִמְצָאוּ
וְנָתַן הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִמָּה לְאָבִי הַנַּעַר חֲמִשִּׁים כֶּסֶף וְלֹא־תִהְיֶה לְאִשָּׁה
תַּחַת אֲשֶׁר עָנָה לֹא־יִוָּכַל שְׁלָחָה כָּל־יָמָיו. (דברים כב, כח-כט)

או באיסור לאו, או אף באיסור שיש בו מיתת בית דין. האם בכל המקרים הללו צריך העבריין לשאת את האשה, והאם חייב הוא בתשלום הקנס, האם הוא נענש רק בעונש אחד, או שמא חלים עליו שני העונשים כאחת. בעיה זו מצריכה בירור מקיף יותר כדיני הענישה בכללם – מה הדין כאשר יש על מעשה עבירה אחד יותר מאשר עונש אחד.

עוד שאלה עיקרית היא בבירור מהותו של התשלום שמשלמים המפתה או האונס. האם סכום קצוב זה הוא פיצוי כללי לנפגעת או שהוא רק קנס מיוחד, שמלבדו יש גם תשלומי פיצוי אחרים (כשם שיש לכל מי שנפגע על ידי תקיפה). ואם יש תשלומים אחרים – כיצד מעריכים אותם, ולמי משלמים אותם?

בעיות עיקריות אלה, על פרטיהן ועל השאלות המסתעפות מהן הן עיקרו של הדין בפרק זה.

דיני המפתה או האונס את הנערה מפורשים כתורה, אבל מפני שהם כתובים בתמציתיות רבה נשאלות שאלות מרובות הצריכות פתרון הלכה למעשה.

שאלה עיקרית אחת היא ביחס לדיוק הלשון בכתובים אלה; האם חלים דיני המפתה והאונס רק כאשר מתקיים המקרא ככתבו, או שהכתוב מפרש במקרה מסויים והוא הדין גם לאחרים. ויש בכך פרטים מרובים. האם דין זה הוא רק בנערה בתולה, או שגם קטנה ובוגרת במשמע? האם נוהג דין זה רק כאשר יש אב לנערה, ומה יהיה הדין כאשר היא יתומה? האם זכות המיאון בנישואין הכפויים הללו נתונה רק בידי האב, ורק במקרה של פיתוי?

בעיה יסודית אחרת, הקשורה בשאלה הראשונה, היא מה הדין כאשר נוסף לעצם הפיתוי או האונס יש גם איסור אחר באותה בעילה. שהרי האשה האנוסה עשויה להיות אסורה על האונס באיסור שמדברי סופרים, באיסור עשה